



Kristian Djurhuus:

VAR Í KLUBBBA SAMAN VIÐ VINSTRAHALLUM

Víst var Kristian Djurhuus sambandsmaður, men samstundis var hann meira frílyntur enn nógvir av teimum gomlu politikarunum. Hetta var hansara styrki

39. partur

Vit koma nú at halda fram við røðini um Kristian Djurhuus. Honergrundað á hansara handrit, sum telur meira enn 2.000 maskinskrivaðar síður. Her verður bara tað týðningarmesta tikið burtur úr. Nú er hann komin á ting í 1932, og tí er framhaldið av hesi røð eisini fyri ein stóran part politisk søga. Eisini søga, sum ikki hevur verið kend fyrr.

Tað tykist sum at Kristian umboðar eitt nýtt ættarlið av politikarum í fremstu røð. Hann er sakligur og jarðbundin.

Kristian: Mourentius við Stein var gløggur og vinstrahallur

Mourentius við Stein var eini tvey ár eldri enn eg, men vit vóru vinir og skúlafelagar í Havn. Pápi hansara var Dia við Stein, tey búðu úti á Reyni.

Tað var eitt fátækt heim, men tað var nossligt. Teir vóru fyra brøður. Allir vóru sera musikaliskir. Teir spældu serliga violin men eisini horn. Pápin spældi til dans, og synirnir blivu limir í Tórshavnar Tónleikarfelag, har Bakar Hansen var lærari. Pápin var kendur fergumaður, til havnin kom í 1920. William Heinesen hevur vist havt teir í huganum, tá ið hann skrivaði bókina *Glaðaðu spælimenninir, De fortalte spillemænd*.

Mourentius var longu sum ungur áhugaður í politikki. Hann var ógvuliga vinstrahallur. Vit vóru nakrir ungir, sum høvdu gjørt ein politiskan klubba. Umframt okkum báðar vóru tað Jóan Petur Davidsen, ættaður av Sandi,

seinni kendur løgtingsmaður fyri javnaðarflokkinn, og Niels Eidesgaard úr Oyndarfirði.

Vit plagdu at savnast í hoyggj-húsinum hjá abba, Christian í Ólastovu við Skansavegin. Har var altíð kølið inni, men vit høvdu eina innvortis glóð. Eg minnst, at tað vóru serliga Jóan Petur og Mourentius sum vóru brennandi, teir heltu meira til kommunismuna. Hetta gjørdi meg meira varnan. Teir høvdu kommunistisk rit, sum teir lósu upp úr. Niels var meira millum teir báðar og meg, sum var meira frílyntur. Men eitt vóru vit samdir um. Samfelagið tørvaði broytingar, so tey fátæku fingi betri kor, men vit vóru ikki samdir um, hvussu hetta skuldi gerast.

Men klubburin fekk ikki langa livitið. Vit mistu klubbhølini, tá ið abbi fekk varhugan av, at tað varð roykt í hoyggjhúsinum. Tá kundi lættliga eldur koma í, tað vildi abbi ikki risikera.

Jóan Petur fór seinni niður at læra til bakara, meðan Mourentius fór at arbeiða hjá Valdemar Lützen, har hann fór at koyra við koli. Mourentius var altíð áhugaður í bókmentum, hann las og skrivaði nóg. Seinni var hann við til at stovna javnaðarflokkinn og varð saman við Petur Mohr Dam valdur á ting í 1928. Hann var tingmaður í tvey valskeið til 1936. Hann bleiv eisini blaðstjóri á floksblaðnum, Føroya Social Demokrati. Nøkur ár seinni, hetta var í 1930-unum, kom tvístøða millum hann og Petur Mohr Dam, sum ikki kundi hava eini mann undir liðini á sær, sum var stinnari í tí hugsjónarlaga enn hann.

Tá kann tað tykist merkiligt, at hann skuldi enda júst á Dag-



Mourentius Viðstein og Kristian Djurhuus høvdu politiskan klubba.

blaðnum sum prentari og hjálparblaðstjóri.

Men hansara skiving var altíð ógvuliga saklig, og vísti, at politiskt hevði hann kortini ikki gjørt tað stóra lopið. Hann skrivaði nóg av siðsøgu úr Havn.

Niels Eidesgaard bleiv prentari á Tingakrossi, og var ein av stovnarunum av B36.

Eisini sóttarhald í 1933

Eg má heldur koma aftur til byrjanina av árinum 1933. Tað var ein øgiligur stormur 2. januar. Tað var so nógvir vindur, at N.J. Mortensen ikki tordi at koyra við bilinum hjá sær. Eg fekk at vita úr Sumba, at uppgangurin har var størri enn menn minnst.

Tann 8. januar høvdu vit jólatræ í klubbanum fyri 600 børnum, umframt 100 vaksin, sum hjálptu til. Hetta var ein væleydnað veitsla.

Tann 18. januar boða heilsu-myndugleikarnir frá sóttarhaldi í sambandi við eini nýggjari krímsjúku, sum var farin at ganga. Hetta merkti, at vit aftur skuldu seta tiltøk í verk.

varð kannað í Havn, har tað varð staðfest, at eingin grund var at halda skipinum aftur. Hetta var flovisligt fyri myndugleikarnar í Havn. Hevði tað verið onkur annar, hevði helst meira verið gjørt burtur úr.

Kreppan ger um seg

Stóra fyrirkoman J. Mortensen var í figgarligum trupulleikum og hevði kr. 6.000 í eftirstøðu fyri havnargjöld. Men hetta varð greitt soleiðis, at fyrirkoman gav trygd í 200 ballum av klippfiski, sum skuldi avskipast í mai-juni.

Í februar var aftur arbeiðs-ósemja. Eg fekk boð frá arbeiðsgevarum, at arbeiðararnir høvdu niðurlagt arbeiðið. Eg fekk samband við formannin í arbeiðsmannafelagnum Fylking og segði honum, at verkfallið var ólógligt sambært galdandi lóg. Hann lovaði mær beinanvegin at áleggja arbeiðarunum at fara aftur til arbeiðis.

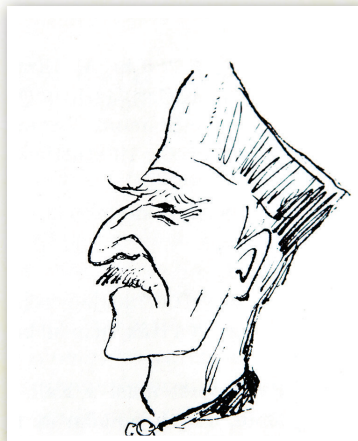
Johan Bech stríddist fyri tey veikur

Tann 22. februar var eg farin umborð á Sleipner fyri at fara til Vágs. Men tá fekk eg boð um, at eldur var í húsinum hjá Johan Bech. Eg fór í land aftur, men tá var húsið niðurbrent. Eg fór beinanvegin at leita í leivdunum fyri móguliga at finna orsøkina til eldin. Fann skjótt útav, at orsøkin var ein ótættur komfýrur.

Johan var ófórur útróðrarmaður. Hann legði ofta nógv fyri. Men hann kendi væl streym, og kom ikki í ófóri.

Johan róði eisini út við mot-orbátunum hjá Niels Juel Mortensen, hann fiskaði eisini væl.

Hann var ein av oddamonnunum í Fylking, har hann eitt skifti var formaður, og hann stríddist dúgliga móti øllum órætti, sum var framdur móti arbeiðsmönnum og fiskimönnum. Hann helt seg heldur ikki aftur at siga sína meining við Niels Juel Mortensen. Tað kundi tí koma tvístøða teirra millum. Men Niels Juel var ikki ein maður, sum var firtin leingi, so hetta javnaði seg skjótt. Vanliga vóru rímliga góð viðurskifti teirra millum. Johan var



Abbi Kristian, Kristian í Ólastovu, stedsgeði fyrsta politiska virkseminum hjá abbasoninum.